

indvaanere, der bo paa Landet? De skulle jo i Fremtiden være fri for Alt, hvad der hedder Offer og Accidenter; men de af Folketikkens Medlemmer, de Statsindvaanere, som bo i Kjøbstæderne og Kjøbenhavn, skulle til evig Tid betale Offer og Accidenter. Jeg skulde dog virkelig mene, at der deri ligger en bestemt Forskjel mellem Landets og Kjøbstædernes Indvaanere.

Ordføreren (P. Loug): Der er saa overordentlig ringe Uenighed eller rettere sagt saa god Enighed mellem den høitagede Minister og Udvalgets Flertal angaaende disse Spørgsmaal, at jeg ikke har nogen Mobbemærkning at gjøre til Ministerens Udtalelser med Hensyn til de af os stillede Forslag. Der er kun et eneste Punkt, hvori jeg maatte ikke ganske forstod den høitærede Minister, og det er, naar han i alt Fald fandt det tvivlsomt, om vor Endring til § 3 under Nr. 6 var rigtig. Meningen med Endringen er jo kun den, at hvor Regjeringen ved kongelig Resolution har paataget sig en bestemt Forpligtelse til at oprette nye Kald, skal denne Forpligtelse ikke falde bort derved, at Kaldet indbrages under Loven, men sandsynligvis er den ærede Kultusminister ogsaa enig deri, og saa er Meningsforskjellen hævet. At Midlerne indbrages, naar Kaldet bliver ledigt, følger af sig selv, men Forpligtelsen følger med Midlerne, det er hele Udvalgets Mening. Der var derimod to mere almindelige Bemærkninger, hvorom jeg skal tillade mig at sige et Par Ord, skjøndt det med Hensyn til den ene næsten er gjort overskudigt ved, hvad der nylig blev bemærket af det høitærede 8de kongevalgte Medlem (Carlsen). Den ærede Minister sagde, at Statskassen ikke skulde styde til, naar Fonden ikke kunde udrede sine Udgifter, men saa maatte den indskrænke sine Udgifter. Sa, deri kan jeg ikke være enig. Naar Udgifterne ere lovbestemte, er Fonden virkelig nødt til at udrede dem, men saa kan den laane hos Statskassen, da det er utvivlsomt, at den Tid vil komme, da den bliver solvent. Jeg kan heller ikke være enig i, at Ordet „folkekirkelig“ ikke er til nogen Nytte, eller at det skulde være til Skade. Jeg tror, det har sin Betydning, at Staten ved denne Lov udtrykkelig vedskjender sig sin Forpligtelse efter Grundloven til at understøtte Folketikken og beslutter ved Lov at anvende de samme Midler dertil, som hidtil ere anvendte i dette Diemed. Jeg tror paa ingen Maade, man vil være berettiget til at anvende Midlerne paa anden Maade, saa snart dette staar i Loven, uden at man forandrer den. At Loven kan forandres, at det ikke er en Grundlov, men en almindelig Lov, vi her vedtage, ere Alle enige om, og man kan jo naturligtvis, naar man forandrer Loven, anvende Midlerne i andre Diemed; men uden at Loven forandres, kan det ikke ske. Det er jo netop derfor, at disse Bestemmelser, hvorover den ærede 1ste Landssthingsmand for 9de Kreds

(Rasmussen) var saa misfornøjet, træffes, at det skal være tilfikkret Folketikken at faae den Understøttelse af Staten, som den hidtil har faaet. Af det, jeg her har udtalt, er det en Selvsølge, at jeg paa ingen Maade kan være enig med det ærede Medlem for 6te Kreds (W. Peterfen) i, at Midlerne ikke ere Statens, men Folketikkens. Folketikken som saadan kan ingen Midler ere, og hans Paastand i denne Retning er i Strid med Grundloven, der tilfikkret Folketikken, fordi den ingen Midler selv har, en stadig Understøttelse af Staten. — Jeg skal endnu kun tilføie et Par Bemærkninger til den ærede 1ste Landssthingsmand for 9de Kreds, som tilligemed et andet æret Medlem udgjør Mindretallet. Jeg skal kun bemærke, at dette Ord „udelukkende“, hvorved han længere opholdt sig, idet han talte om den udelukkende Anvendelse af Fondens Midler, intet Sted staar i Flertallets Betænkning, men Flertallet mener, at Sagen skal blive, som den er. At al Understøttelse skal vedblive at være den samme, som den nu er, saalænge Folketikken indtager den samme Stilling i Samfundet, er ganske rigtigt, og naar man vil have en Forandring deri, kan det kun, som jeg nys sagde, ske ved Lov; det er netop deri, vi søge Sikkerheden. Det ærede Medlem vil kunne gjøre Forandring deri ved Finantsloven, men denne gamle Theori om Finantsloven som Overlov over alle andre Love er for længe siden ganske forkastet, og dernæst vilde det heller ikke medføre den samme Sikkerhed, om en saadan Forandring kunde ske ved Finantsloven, dels fordi en saadan Beslutning, tagen ved Finantsloven, ikke altid er saa vel overveiet, som naar Noget skal ske ved en ny Lov, og dels fordi dette Thing heller ikke altid faar sin fulde Indflydelse derpaa, naar Bestemmelsen skal tages ved Finantsloven. Det er netop det, vi ville forebygge, og derfor sigte vi, at Fonden skal kaldes folkekirkelig, og at dens Midler skulle indtil videre, eller saa længe Folketikken indtager den samme Stilling i Samfundet som nu, kun anvendes til dens Bedste i Overensstemmelse med nærværende Lov. I Dvrigt er jeg enig med det ærede 8de kongevalgte Medlem deri, at, hvis der nogenstunde skulde kunne blive en saadan Overflood af Midler, at en anden Anvendelse kunde gjøres deraf, da vilde det i Almindelighed ligge langt nærmere at understøtte den folkelige Dplysning end at understøtte et hvilket som helst afvigende Trossamfund. Det ærede Medlem for 9de Kreds kom ogsaa i en løierlig Modsigelse med sig selv, naar han paa den ene Side behreidede Flertallet som en Svagthed, at det vilde binde Fremtiden ved Bestemmelsen i § 1, medens han derimod selv vilde binde Fremtiden i § 2; men der er den Forskjel paa disse to Bestræbelser, at vi kun vilde binde Fremtiden til at afgjøre Sagen paa samme Maade, som den afgjøres nu, nemlig ved Lov, og derimod forhindre en Afgjørelse ved Finantsloven; hvorimod der ikke kan være Tale om en Afgjøl-